Kısmi Davada İstinaf ve Tebliğ

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Bölge Adliye Mahkemesi İstanbul BAM 43. Hukuk Dairesi	27.03.2025	Kaldırma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2021/1794	2025/408	HMK 109, 341/3, 346, 353/1-a-6, SPK Tebliği III-37.1 m.81

ÖZET

Banka ve aracı kuruma karşı yatırım zararı için açılan kısmi davada kesinlik sınırının alacağın tamamına göre belirleneceği, mülga Seri V No 46 tebliğe göre hazırlanan bilirkişi raporuyla karar verilemeyeceği belirtilerek ilk derece kararı kaldırıldı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/kismi-davada-istinaf-siniri-yatirim-teblig-bam-2025-408/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C.

İSTANBUL

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

43. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO:2021/1794

KARAR NO:2025/408

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A

B Ö L G E A D L İ Y E M A H K E M E S İ K A R A R I

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ:İSTANBUL 19. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

TARİHİ:29/09/2020

NUMARASI:2018/903 Esas - 2020/494 Karar

DAVA:Banka Dışındaki Diğer Kredi Kuruluşlarına İlişkinDüzenlemelerden Kaynaklanan (Alacak)

İSTİNAF KARAR TARİHİ:27/03/2025

DAVA:Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Davalı ... Bankası A.Ş. tarafından, müvekkilin mevduatının karlı bir şekilde değerlendirilmesi ve arttırılması amacıyla acentesi oldukları diğer Davalı .. A.Ş. aracılığıyla mevduatının bünyelerindeki yatırım profesyonellerince değerlendirilmesini teklif edildiği, bunun üzerine 7.000,00 TL üzerine 28.04.2015 tarihinde yatırılan 245.000,00 TL'lik tutar ile yatırıma başladığı, bu süreçte müvekkille ilgili olarak Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından zorunlu kılınan "RİSK ANALİZ ÇALIŞMASI" yapılmadığı, İşlemlere başlanılmasından çok sonra, Sermaye Piyasası Araçları Alım Satım İşlem Çerçeve sözleşmesi ve Taahhütname imzalatılmış ve gelinen noktada ise müvekkile yatırıma ayrılan ve yukarıda belirtilen edinilen zarar sebebiyle eridiği ve 7.000 TL civarında bakiyesi olduğu bildirilmek suretiyle davalı Banka kuruluşları tarafından müvekkilinin maddi zarara uğratıldığı, Müvekkil tarafından keşide edilen ihtara verilen cevapta; müvekkile 01.04.2015 tarihinde hisse senedi, 08.10.2015 tarihinde VİOP 1 hesabı açıldığı ve zarar tazminini gerektirecek bir durumun olmadığının bildirildiği, bu içeriğin kabul edilebilir olmadığı, zira Sözleşme ve Müşteri Formları müvekkiline karşılıklı güven ilişkisi içerisinde boş olarak imzalatılmış olduğu, kaldı ki, müşteri tanıma formunda tercih edilen risk değerinin "yüksek" olarak işaretlenmesi SPK mevzuatınca risk analiz çalışması yapılmasına engel etmemekle birlikte, söz konusu sözleşmedeki işaretlemenin müvekkil tarafından yapılmadığı, sonuç olarak davalı banka kuruluşu tarafından müvekkilinden emir ve talimat almaksızın tamamen usulsüzce ve kanuna aykırı olarak müvekkilini maddi manevi zarara uğratmış olduktan, boş olarak ve tek taraflı şekilde kendisine sözleşme hükümlerine müdahale hakkı tanımaksızın imzalatılan sözleşme ve matbu formların genel işlem koşullarına aykırı olduğu ifade edilerek Müvekkilin uğramış olduğu zararların fazlaya ilişkin her türlü dava ve talep hakkı saklı kalmak kaydı ile şimdilik 1.000 TL'sinin davalılardan, zarar tarihinden itibaren işleyecek ticari avans faizi ile birlikte müvekkile verilmesi talep ve dava etmiştir.

CEVAP:Davalılardan ... Bankası vermiş olduğu cevap dilekçesinde özetle, Yetkisizlik ve görevsizlik açıklamalarına ek olarak; Dava dilekçesinin tek yanlı ve soyut ifadeler içerdiği, Davalı Banka tarafından Davacıya gerçekleştirilmiş olan işlem/işlemler söz konusu olmadığı, diğer davalı ... A.Ş. arasında Çerçeve Sözleşme imzalanmış olduğu ve Bankanın taraf olmadığı, davaya konu olayda, Banka acente olarak tüm yükümlülüklerini yerine getirmiş olduğu ve Bankaya izafe edilebilecek bir kusur ve sorumluluk bulunmadığı gibi, müvekkil Banka'ya husumet atfedilebilmesinin de mümkün olmadığı, gerekli bilgi ve belgelerin ... A.Ş.'den celbedilmesi gerektiği husumet itirazları doğrultusunda davanın husumet yoksunluğundan reddine, cevapları doğrultusunda haksız ve hukuki dayanaktan yoksun davanın reddine, yargılama giderleri ile ücreti vekaletin davacı tarafa yükletilmesine karar verilmesini talep etmiştir.Davalılardan ... A.Ş. vermiş olduğu cevap dilekçesinde özetle; Davaya bakmaya yetkili mahkemenin İstanbul Asliye Ticaret Mahkemesi olduğu Hesaba yatan paranın bilinmesi ve iddia edilen zararın oluştuğu döneme ait hesap hareketleri dökümünü bulunduğu düşünülürse, belirsiz alacak davasının açılmasının mümkün olmadığı, Davacının yatırım işlemlerine onay verdiği, müşteri temsilcisi ile an be an görüş alışverişinde bulunduğu, bakiyesi, elde ettiği kar ve zararın kendisine sürekli bildirildiği, mobil

bankacılık ile işlemleri kendisi yapıp hesap hareketlerinden an be an haberdar olduğu, kendisine gönderilen ekstreleri teslim aldığı, hesabına gönderdiği tutarları açık ve net şekilde dava dilekçesinde dahi belirttiğinden, bakiyesinden haberdar olduğu, Davacının yıllardır yatırım işlemleri yapmakta, yatırımlarının riskini ve getirişini bilinçli bir şekilde değerlendirebilecek ortalama bir yatırımcıdan daha fazla deneyim ve bilgiye sahip olduğu, Davacının imzalamış olduğu sözleşmeler kapsamında hisse senedi alım satım işlemleri gerçekleştirdiği, gerek sözleşmelerde gerekse sözlü olarak işlemlerin riskleri ve olası sonuçlarının tüm ayrıntısı ile Davacı ile paylaşıldığı, Davacının tüm bu sonuçlan öngörerek hareket ettiği,davasını haksız ve kötü niyetli olarak, sırf kendi kusuruna dayalı zararını karşılamak maksadıyla ikame ettiği gerçekleri karşısında davanın reddi gerektiği, Delillerin,Davacının asıl amacının hisse senedi alım satım işlemleri olduğu, bu işlemleri kredili olarak kendi rızası ile yürüttüğü,Davacıya hisse senedi alış satış işlemlerine ilişkin risk bildiriminin açıkça yapıldığı ispatlanmakta olup, bizzat Davacı tarafından verilen emirler ve mobil üzerinden bizzat yaptığı işlemler gereğince gerçekleştirilen işlemler sonucu müvekkil şirkete herhangi bir kusur ve sorumluluk yüklenemeyeceğini, sözlü emirlerin geçerli olacağı ve bağlayıcı olacağını ortaya konduğu, Davacının sözlü talimat ve emirlerine ilişkin ses kayıtlarının CD olarak dosyaya sunulduğu, Davacının sonradan ileri sürdüğü itirazının önceki işlemlere icazet vermesi sebebiyle değerlendirilemeyeceğini gösterdiği,yetki itirazları gereği davada İstanbul Asliye Ticaret Mahkemelerinin yetkili olduğuna ve davacı tarafın süresinde talepte bulunmadı halinde davanın yetkili ve görevli İstanbul Asliye Ticaret Mahkemelerine gönderilmesine, husumet itirazları doğrultusunda davanın husumet yoksunluğundan reddine, cevapları doğrultusunda haksız ve hukuki dayanaktan yoksun davanın reddine, yargılama giderleri ile ücreti vekaletin davacı tarafa yükletilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI:İstinaf incelemesine konu nihai kararı veren ilk derece Mahkemesince eldeki dava hakkında yapılan yargılama sonunda,"Tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; davalılardan, ... Bankası AŞ'nin diğer davalı şirketin acentesi konumunda olduğu, kendisine izafeten dava açılmadığı gibi acenteliğini yaptığı şirketin de davalı konumunda olduğu ve bunun sonucu olarak eldeki davada acenteye husumet yöneltilemeyeceği anlaşıldığından davalı ... Bankası yönüyle davanın pasif husumet yokluğu nedeniyle reddi gerekmiştir. Davalı ... A.Ş. Yönüyle de; davacıya ait hesaplarda yapılan işlemlerin davacının/vekilinin bilgi ve onayıyla yapıldığından hesapta oluşan zarar nedeniyle davalı aracı kurumun herhangi bir sorumluluğu doğmayacağından davanın esastan reddine, ..." karar verilmiştir. İstinaf incelemesine konu istinaf başvurusunun değerlendirilmesine ilişkin 08/09/2021 tarihli ek kararı veren ilk derece Mahkemesince, "mahkeme kararı miktar itibariyle kesin olduğundan davacı vekilinin istinaf başvurusunun HMK'nın 346/1. maddesi gereğince reddine, ..." karar verilmiştir.

İLERİ SÜRÜLEN İSTİNAF SEBEPLERİ:Davacı vekili nihai karara karşı istinaf dilekçesinde özetle; kısmi davada kesinlik sınırının talebe göre değil alacağın tamamına göre belirlenmesi gerekmekle kararın istinafının kabil olduğunu, davalı tarafından davacıya risk bildirimleri yapılmadığını, kararın gerekçesi hukuken tatmin edici olmadığını, davalı banka davacının bilgisizliğinden ve tecrübesizliğinden yararlanarak davacıya zarara uğratmış,hükme dayanak bilirkişi raporuna karşı esaslı itirazlarının değerlendirilmeden sonuca gidilmesinin hatalı olduğunu beyanla, ilk derece

Mahkemesince verilen kararın kaldırılmasını ve istinaf incelemesi yapılarak davanın kabulüne karar verilmesini talep ve istinaf etmiştir.Davacı vekili istinaf başvurunun değerlendirilmesine ilişkin 08/09/2021 tarihli ek karara karşı istinaf dilekçesinde özetle; kısmi davada kesinlik sınırının talebe göre değil alacağın tamamına göre belirlenmesi gerektiğini, istinaf başvurusunun usûl ve yasaya uygun olup, HMK 109 mucibince kısmi dava olarak ikame edilmiş tahkikat aşamasında alınan bilirkişi raporunda alacağa ilişkin herhangi bir maddi hesaplama yapılmadığından tarafınca ıslah edilmeyen davaya ilişkin salt dava dilekçesindeki taleple bağlı kalınarak istinaf kesinlik sınırının değerlendirilmesi suretiyle kesin karar verilmiş olmasının hukuka aykırı olduğunu beyanla, ilk derece Mahkemesince verilen kararın kaldırılmasını ve istinaf incelemesi yapılarak davanın kabulüne karar verilmesini talep ve istinaf etmiştir.

GEREKÇE:Dava, aracı kurumlar vasıtasıyla yapılan yatırım işlemleri sırasında zarara uğratıldığı iddiasıyla açılan maddi tazminat, davasıdır.İstinafa gelen uyuşmazlık temelde, davalı banka ve aracı kurumun kusurlu ve hatalı işlemleri ile davacının zarara uğratılıp uğratılmadığı, zarardan davalıların sorumlu olup olmadığı noktasındadır.Davacı ile davalı aracı kurum arasında 01/04/2015 tarihli "Sermaye Piyasası Araçları Alım Satım İşlem Çerçeve Sözleşmesi" ve 07/10/2015 tarihli "Sermaye Piyasası Araçları Kredi Sözleşmesi" imzalanmış ve davacıya, 01/04/2015 tarihinde hisse senedi, 08/10/2015 tarihinde ise VİOP hesabı açılmıştır.Davacı tarafça, davalının mevzuata aykırı işlemleri nedeniyle zarara uğradığı iddiasıyla maddi zararının tazminine karar verilmesi istemiyle eldeki dava açılmıştır.İlk derece mahkemesince verilen karara karşı davacı tarafça istinaf yasa yoluna başvurulmuş ancak mahkemenin 08/09/2021 tarihli istinaf başvurusunun değerlendirilmesine ilişkin ek kararı ile kesin karara karşı yapılan istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir. Davacı tarafça bu kez istinaf başvurusunun değerlendirilmesine ilişkin ek karara karşı istinaf yasa yolluna başvurulmuştur. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu(HMK)'nun 341/3. Maddesinde, alacağın bir kısmının dava edilmiş olması durumunda kesinlik sınırının alacağın tamamına göre belirleneceği düzenlenmiştir. Somut olayda davacı fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik 1.000,00 TL maddi zararının tahsilini talep etmiş olup, dava kısmi dava niteliğindedir. Bu halde davacının iddia olunan maddi zararının kesinlik sınırının altında kaldığının kabulü mümkün değildir. Bu nedenle, ilk derece mahkemesinin 08/09/2021 tarihli istinaf başvurusunun değerlendirilmesine ilişkin ek kararının kaldırılmasına karar verilmiştir. Bu durumda, davacı tarafından nihai karara karşı yapılan istinaf başvurusunun incelenmesi gerekmiştir.Davacı taraf zarara uğradığı yönündeki iddialarını temel olarak; risk analiz çalışması yapılmadığı ve yatırım işlemlerine ilişkin bilgi verilmediği(payın adı ve fiyatı vs), asıl zarara uğratıldığı 01/04/2015-07/10/2015 döneminde ekstre gönderilmediği, hesap bakiyesinin bildirilmediği, sözleşme ve müşteri formlarının karşılıklı güven ilişkisi içerisinde boş olarak imzalandığı; sözleşme ve matbu formların genel işlem koşullarına aykırı olduğu, emir ve talimat alınmaksızın usulsüzce ve Kanuna aykırı olarak zarara uğratıldığı, bilgi ve tecrübesinin sözleşmeye konu yatırımlar için yeterli olmadığı sebeplerine dayandırmıştır. İlk derece mahkemesince alınan 11/05/2020 tarihli bilirkişi raporunda mülga Aracılık Faaliyetleri ve Aracı Kuruluşlara İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ (Seri: V, No: 46)'e göre değerlendirme yapılmış ve 17/12/2013 tarih ve 28854 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak 1/7/2014 tarihinde yürürlüğe giren Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş Ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ(III-39.1)'in geçici madde 3'e değinilerek davacı bakımından uygunluk testi yapılması

yükümlülüğünün bulunmadığı belirtilmiştir. Ancak, 11/7/2013 tarih ve 28704 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak 1/7/2014 tarihinde yürürlüğe giren Yatırım Hizmetleri Ve Faaliyetleri İle Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ(III-37.1) davaya konu sözleşme tarihleri itibariyle yürürlüktedir. Bu tebliğin 81. maddesi ile de; 7/9/2000 tarihli ve 24163 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Aracılık Faaliyetleri ve Aracı Kuruluşlara İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ (Seri: V, No: 46), 22/4/2002 tarihli ve 24734 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yatırım Danışmanlığı Faaliyetine ve Bu Faaliyette Bulunacak Kurumlara İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ (Seri: V, No: 55), 27/8/2011 tarihli ve 28038 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri ve Bu İşlemleri Gerçekleştirebilecek Kurumlara İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ (Seri: V, No: 125) yürürlükten kaldırılmıştır.Buna göre, mahkemece hükme esas alınan bilirkişi raporunda uyuşmazlığa uygulanacak tebliğ doğru tespit edilmediği gibi davacının yatırımlarının hangi yatırım hizmetleri ve faaliyetleri kapsamında kaldığı da tespit edilmemiştir. Bu nedenle, söz konusu bilirkişi raporunun hükme esas alınması mümkün olmayıp, ilk derece mahkemesince eksik inceleme ile davanın sonuçlandırılması doğru görülmemiştir.Bu halde, ilk derece mahkemesince yeni bir bilirkişiden, sözleşme tarihinde yürürlükte bulunan tebliğ hükümlerine göre tarafların hak ve yükümlülükleri çerçevesinde değerlendirme yapılıp davalının, davacının zararına neden olacak nitelikte mevzuata aykırı davranışı bulunup bulunmadığı ve varsa davacının bu kapsamdaki zararının tespiti yönünde rapor alınmak suretiyle oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekir. HMK'nın 355. Maddesi uyarınca kamu düzenine aykırılık ve istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle sınırlı olarak yapılan istinaf incelemesi sonunda, ilk derece mahkemesince eksik inceleme ile davanın sonuçlandırılması isabetli görülmemiş ve bu nedenle davacı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılarak, davanın yeniden görülmesi için dosyanın kararı veren mahkemeye gönderilmesine karar verilmiştir.

KARAR:Yukarıda açıklanan nedenlerle:1-Davacı vekilinin ek karara ilişkin istinaf başvurusunun KABULÜ İLE; ilk derece mahkemesinin 09/09/2021 tarihi istinaf başvurusunun değerlendirilmesine dair ek kararının KALDIRILMASINA, davacı vekilinin ilk derece mahkemesinin nihai kararına karşı yapmış olduğu istinaf başvurusunun KABULÜ İLE, istinaf incelemesine konu ilk derece mahkemesi nihai kararının HMK'nın 353(1)a-6 maddesi uyarınca USULDEN KALDIRILMASINA, davanın yeniden görülmesi için dosyanın kararı veren mahkemeye gönderilmesine,2-Davacı tarafça yatırılan istinaf karar harcının istemi halinde kendisine iadesine,3-İstinaf aşamasında yapılan yargılama giderlerinin İlk Derece Mahkemesince yapılacak yargılama sırasında değerlendirilmesine,Dair, dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda HMK'nın 362(1)g maddesi uyarınca kesin olarak oy birliğiyle karar verildi. 27/03/2025